

Toelatingscriteria Intermezzo

Gymnasium Beekvliet

versie januari 2022

Inleiding

Intermezzo is bedoeld voor leerlingen die qua intelligentie het VWO goed aankunnen, maar nog over onvoldoende metacognitieve vaardigheden beschikken of sociaal-emotioneel nog niet ver genoeg zijn om de overstap naar het middelbare onderwijs op een goede manier te kunnen maken. Doordat de stof op de basisschool niet uitdagend genoeg is, ontwikkelen zij niet de benodigde vaardigheden waardoor zij later in het middelbare onderwijs kunnen vastlopen. Tot de doelgroep van Intermezzo behoren leerlingen van wie de inschatting is dat hun verwachte aansluitingsproblemen met name gerelateerd zijn aan hun meer- of hoogbegaafdheid en niet aan een andere oorzaak (zoals bijv. een stoornis in het autistisch spectrum).

De opdracht van Gymnasium Beekvliet is deze leerlingen voor te bereiden op de middelbare school. Ouders en leerlingen maken zelf de keuze voor het vervolg op het Intermezzojaar.

Doelen

De volgende doelen zijn collectief geformuleerd maar moeten altijd vertaald worden naar de individuele situatie van het kind; elk kind heeft immers zijn eigen leer- en ondersteuningsbehoeften.

We streven ernaar dat aan het einde van het Intermezzojaar:

- Hiaten op het gebied van taal en rekenen zijn weggewerkt;
- De leerlingen een stap in de ontwikkeling op het gebied van de (executieve en metacognitieve) leervaardigheden hebben aangemaakt, waardoor ze in de eerste klas van de middelbare school kunnen aansluiten bij het niveau dat daar gevraagd wordt. Daartoe hebben ze zicht gekregen op hun ontwikkelpunten.
- De leerlingen zich in de sociaal interactie met hun omgeving (binnen een normale schoolse context) kunnen ontplooien. Daartoe hebben ze zicht gekregen op hun talenten en kwaliteiten, is hun zelfvertrouwen gegroeid, kunnen ze beter met weerstand en teleurstelling omgaan en is hun weerbaarheid en zelfredzaamheid vergroot.

Kenmerken

De onderstaande kenmerken zijn in wisselende combinaties en in meer of mindere mate van toepassing. Er is niet één enkel kenmerk dat bepaalt dat een kind een intermezzo leerling is; het gaat om een optelsom van factoren. Dit is nadrukkelijk geen uitputtende lijst.

We onderscheiden vier domeinen:

- A. De leerling beschikt over voldoende cognitieve kennis.
- B. Er zijn duidelijke aanwijzingen dat het leren op de basisschool niet of onvoldoende aansluit bij de begaafdheid van de leerling.
- C. De leerling heeft onvoldoende ontwikkelde vaardigheden op het gebied van metacognitie/executieve functies.
- D. Het sociaal/emotioneel welbevinden is 'onvoldoende rijp' om een positieve overstap naar het VO te realiseren.

A. Cognitieve kennis

De leerling heeft een aantoonbare VWO-potentie wat kan blijken uit een of meerdere van de volgende gegevens:

- VWO-advies door PO
- LVS-informatie op het gebied van rekenen, begrijpend lezen en taal
- Intelligentietesten/psychologische rapporten
- Versnelling/overslaan van (een deel van) een leerjaar
- Volgen van Leonardo-onderwijs, plusklassen of andere vorm van hoogbegaafdenonderwijs
- De leerling vertoont kenmerken van HB (bijlage). Deze kenmerken moeten zichtbaar zijn geweest op het PO, bij ouders of orthopedagogen/psychologen. Dit zijn vooral de leerlingen die binnen het PO plusklassen gevolgd hebben en/of een andere vorm van hoogbegaafdenonderwijs.

B. Basisschool sluit onvoldoende aan bij de begaafdheid van de leerling.

Er zijn duidelijke aanwijzingen dat het leren op de basisschool niet of onvoldoende aansluit bij de begaafdheid van de leerling wat blijkt uit:

- Het verhaal van de ouders en leerling
- Het verhaal van de school
- Observaties/conclusies uit intelligentietesten/psychologische rapporten van orthopedagogen/psychologen.

Voorbeelden:

- Vindt het snel saai
- Stelt veel vragen
- Vraagt wanneer hij/zij (eindelijk) kan gaan leren
- Heeft nooit moeite hoeven doen, heeft geen grenzen ervaren
- Denkt diep door (bijv. over levensvragen, over de tijd, het waarom van iets e.d.)

C. Vaardigheden

De leerling laat mogelijk een of meerdere onderstaande kenmerken zien:

- De leerling heeft moeite met zelfstandig werken, plannen en organiseren van zijn schoolwerk of heeft moeite bij de uitvoering van zijn plan.
- De leerling is standvastig in zijn eigen strategie en accepteert nauwelijks tot geen alternatieve aanpak.
- De leerling is minder taakgericht/gemotiveerd wanneer het voor hem niet duidelijk is waarom hij de taak dient uit te voeren.
- De leerling raakt gefrustreerd bij taken waarbij zijn aanpak niet tot de oplossing leidt.
- De leerling kan nog in onvoldoende mate autonoom werken.

D. Sociaal emotioneel welbevinden

Er zijn duidelijke aanwijzingen dat de emotionele ontwikkeling overeenkomstig de leeftijd is, wat gezien de grote intellectuele capaciteiten bij de leerling tot stress/frustratie kan leiden en door de omgeving soms tot jong gedrag bestempeld kan worden. De intellectuele- en emotionele ontwikkeling lopen niet synchroon.

Zichtbare kenmerken kunnen zijn:

- Jong, speels, onbevungen gedrag
- Snel verdrietig, boos, gefrustreerd zijn
- Eenzaam voelen, geen aansluiting vinden binnen een reguliere lesgroep
- Met tegenzin naar school gaan
- Slecht slapen
- Psychosomatische klachten
- Opmerkingen als: 'mijn hoofd gaat niet uit', 'mijn hoofd staat nooit stil'
- Hoog rechtvaardigheidsgevoel